

**ΝΟΣΟΣ ΤΟΥ ΠΑΡΚΙΝΣΟΝ
ΚΑΙ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ**

**ΒΑΓΙΑ ΜΑΡΙΑ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ**

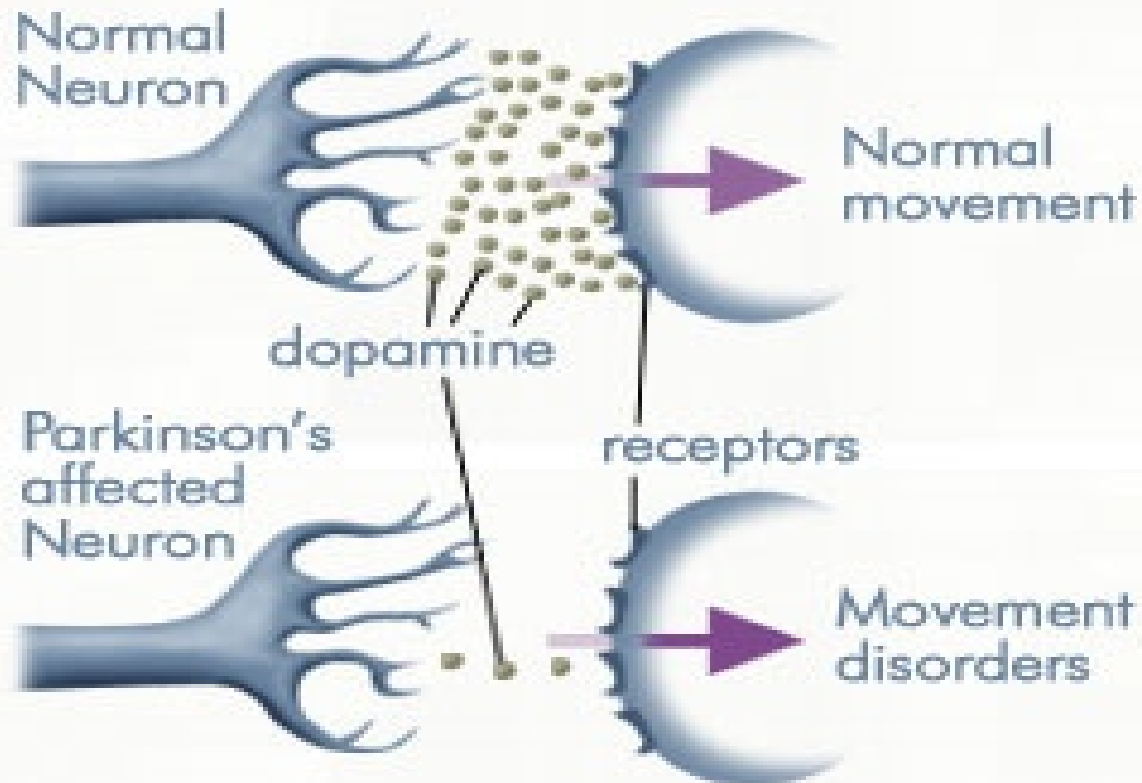
ΟΡΙΣΜΟΣ

Είναι μια χρόνια
προοδευτικά εξελισσόμενη
εκφυλιστική νόσος του εγκεφάλου
που επηρεάζει κυρίως την κίνηση.

Τι προκαλεί την νόσο;

Dopamine levels in a normal and a Parkinson's affected neuron.

Τι προκαλεί την νόσο;

Για να γίνει η έναρξη της κίνησης, τα κύτταρα μεταβιβάζουν ερεθίσματα το ένα στο άλλο- και στο υπόλοιπο σώμα χρησιμοποιώντας νευροδιαβιβαστές .

Στους υγιείς ανθρώπους αυτά μεταβιβάζονται ομαλά.

Στους ασθενείς με νόσο του Πάρκινσον, τα μηνύματα παρεμποδίζονται και δεν μεταβιβάζονται ομαλά στους μυς, με αποτέλεσμα προβλήματα ελέγχου της κίνησης, λόγω έλλειψης ντοπαμίνης.

Τύποι και αίτια της νόσου

- *Πρωτογενής ή ιδιοπαθής*
  1. *Οικογενή*
  2. *Ηλικιακή γήρανση*
  3. *Ιοι*

Τύποι και αίτια της νόσου

- Δευτερογενή

1. Μετεγκεφαλιτικός (ιογενής)

Συμπτώματα :

- a) ημιπάρεση

- b) Δυστονία

- c) Χορεία

- d) Τικς

- e) Συμπεριφορικά προβλήματα

- f) Ακούσιες οφθαλμικές κινήσεις

Τύποι και αίτια της νόσου

2. Χρήση αντιψυχωτικών φαρμάκων
  3. Χρήση τοξικών ουσιών
  4. Αγγειακά νοσήματα
  5. Δηλητηρίαση με Μονοξειδίο του Άνθρακα
- Κληρονομικός ή εκφυλιστικός
  - Παρκινσονισμός (συν) ή εκφυλιστικό σύνδρομο πολλαπλών συστημάτων

Τα βασικά παρκινσονικά συμπτώματα

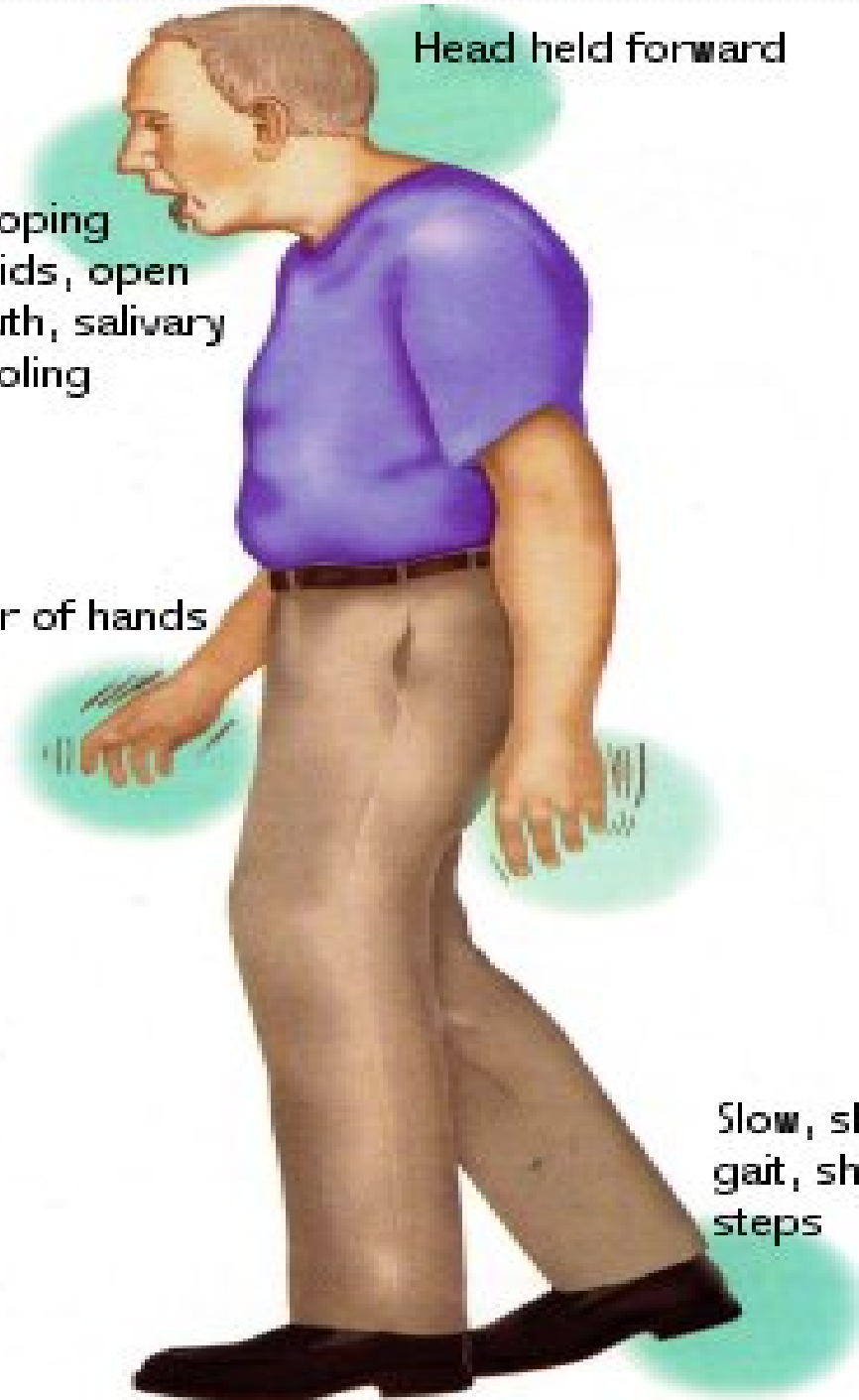
- Η ακινησία και η βραδυκινησία
- Η δυσκαμψία
- Ο τρόμος
- Οι διαταραχές της στάσης και της βάρδισης

Head held forward

Drooping eyelids, open mouth, salivary drooling

Tremor of hands

Slow, shuffling gait, short steps

Δευτερογενείς συμπτώματα

- Προσωπική και στοματοφαρυγγική δυσλειτουργία
- Μυοσκελετικές παραμορφώσεις
- Τα άλγη και οι αισθητικές διαταραχές
- Διαταραχές από το αυτόνομο σύστημα
- Δερματολογικά προβλήματα

- Οι διαταραχές του ύπνου
- Οφθαλμοκινητικότητα
- Οι σεξουαλικές διαταραχές
- Οι διαταραχές της όσφρησης
- Διαταραχές των γνωστικών λειτουργιών
- Συμπεριφορικές διαταραχές
- Διαταραχές του λόγου και δυσφαγία

Διάγνωση

1. Κλινική εξέταση ασθενούς
2. Ατομικό ιστορικό του ασθενούς
  - MRI
  - CT
  - PET
  - TCS
  - SPECT

Θεραπευτική αντιμετώπιση

- Συμπτωματική θεραπεία
  - ✓ φαρμακο-θεραπεία
    - L- Dopa, αγωνιστές ντοπαμίνης, απομορφίνη, αναστολείς COMT, σελεγιλίνη, ρασαγιλίνη, αμανταδίνη, αντιχολινεργικά
  - ✓ νευροχειρουργική παρέμβαση
  - ✓ φυσικοθεραπεία
  - ✓ λογοθεραπεία (σε προχωρημένη νόσο)

Διαταραχές ομιλίας και νόσος Πάρκινσον

- Η πλειοψηφία των ασθενών με νόσο Πάρκινσον (70-90%) θα παρουσιάσει διαταραχή της ομιλίας (δυσαρθρία) σε κάποιο στάδιο της ασθένειας.
- Η δυσαρθρία μπορεί να εμφανιστεί σε οποιοδήποτε στάδιο της ασθένειας και επιδεινώνεται στα τελικά στάδια.

➤ Επηρεάζεται η ικανότητα επικοινωνίας και κατά συνέπεια η κοινωνική ζωή, η ψυχολογική κατάσταση και η ποιότητα ζωής του ατόμου με νόσο Πάρκινσον.

Χαρακτηριστικά Υποκινητικής Δυσαρθρίας στη νόσο Πάρκινσον

- Μειωμένη ένταση φωνής (υποφωνία)
- Αλλαγή της ποιότητας της φωνής (δυσφωνία)
- Μειωμένος επιτονισμός (υποπροσωδία)
- Μειωμένο εύρος αρθρωτικών κινήσεων
(υποκινητική άρθρωση)
- Τάση αύξησης του ρυθμού ομιλίας
- Διστακτική ομιλία και/ ή επαναλήψεις
συλλαβών και λέξεων.

Λογοθεραπεία

- Ο κύριος στόχος της λογοθεραπείας είναι η βελτίωση της επικοινωνίας και της κατάποσης.
- **Άμεση** (συμπεριφορική εκπαίδευση):
συνειδητή εξάσκηση για την ενδυνάμωση των μυών και το συντονισμό της αναπνοής, της φώνησης, της άρθρωσης και της κατάποσης
- **Αντισταθμιστική:**
  - Αλλαγές στάσης σώματος, τροποποίηση σύστασης τροφών

Θεραπεία Δυσαρθρίας

- **Αναπνοή** : η εκμάθηση του σωστού τρόπου αναπνοής καθώς και ασκήσεις συντονισμού βοηθούν στην αντιμετώπιση των δυσκολιών που σχετίζονται με την αναπνοή.
- **Αντήχηση** : κατάλληλες ασκήσεις βοηθούν στην σωστή κατεύθυνση του αέρα κατά τη διάρκεια της ομιλίας.
- **Άρθρωση** : ασκήσεις ενδυνάμωσης των μυών που συμμετέχουν στην παραγωγή της ομιλίας.

- **Προσωδία** : κατάλληλες ασκήσεις επιτονισμού σε συνδυασμό με κατάλληλες παύσεις κατά τη διάρκεια τη ομιλίας.
- **Φωνή** : κατάλληλες ασκήσεις για τη σύγκλειση ή την αποφυγή υπερβολικής σύγκλεισης των φωνητικών χορδών θα βελτιώσουν την ποιότητα της φωνής και κατά συνέπεια την καταληπτότητα της ομιλίας.

Χαλάρωση

Στόχος των ασκήσεων χαλάρωσης είναι να ελαττώσουν την ψυχική και μυϊκή ένταση του σώματος και ειδικότερα των οργάνων που παράγουν φωνή.

1. Άμεση
2. Έμμεση

Lee Silverman Voice Treatment

(LSVT)

- Η πρώτη αποτελεσματική λογοθεραπευτική παρέμβαση → βελτίωση φωνής / ομιλίας σε Ν.Π.
- Εστιάζει στην αύξηση της έντασης της φωνής.
- Θεραπεύει την υποκείμενη παθολογία που συνδέεται με την διαταραγμένη φωνή.

- 90 % των ασθενών παρουσιάζουν εμφανή βελτίωση της φωνής/ ομιλίας .
- Υπάρχουν στοιχεία για βελτίωση της έντασης μέχρι και 24 μήνες μετά την παρέμβαση.

Πάρκινσον

- Οι διαταραχές κατάποσης (δυσφαγία) αποτελούν ένα συχνό σύμπτωμα της νόσου (18,5 – 100 %)
- Οι διαταραχές κατάποσης παρατηρούνται συχνότερα σε προχωρημένα στάδια της νόσου και συνδέονται με διατροφικές και πνευμονικές επιπλοκές.
- Συνήθως διαταραχές στο στοματοφάρυγγικό στάδιο

Διαταραχές κατάποσης

- ✓ Σιελόρροια
- ✓ Υπολείμματα τροφής στο στόμα μετά το γεύμα
- ✓ Δυσκολία στο σχηματισμό βλωμού
- ✓ Επανειλημμένες κινήσεις της γλώσσας για την προώθηση του βλωμού
- ✓ Καθυστέρηση της κατάποσης
- ✓ Εισρόφηση

Λογοθεραπευτική αξιολόγηση

Σκοπός → να ανιχνεύσουμε και να αναγνωρίσουμε :

- Τα συμπτώματα δυσφαγίας
- Το στάδιο που παρουσιάζονται
- Τα παθολογικά αντανακλαστικά
- Την ιατρική / φυσική κατάσταση
- Την γνωστική κατάσταση
- Την επικοινωνιακή ικανότητα

Κατά την διάρκεια της εξέτασης

- ✓ Διαχείριση εκκρίσεων
- ✓ Ανατομία / φυσιολογία
- ✓ Συγχρονισμός με αναπνοή
- ✓ Ποιότητα φωνής ή αναπνοής
- ✓ Καθάρισμα λαιμού
- ✓ Παρουσία βήχα
- ✓ Ανύψωση λάρυγγα
- ✓ Αισθητικότητα, συμμετρία, μυϊκό τόνο

Θεραπευτική παρέμβαση δυσφαγίας

A. Αιτιολογική μέθοδος θεραπείας

1. Πρότυπα στάσης και σώματος
2. Αναπνοή και φωνή
3. Ασκήσεις προετοιμασίας

Στοματοπροσωπική οδός

1. Αποδόμηση παθολογικών στοματικών αντανακλαστικών
2. Διέγερση του αντανακλαστικού κατάποσης
3. Στοματοπροσωπικές κινήσεις
4. Κινήσεις της γνάθου
5. Κινητικότητα της γλώσσας
6. Λειτουργία του υπερώου ιστίου

Φαρυγγολαρυγγική οδός

1. Λαρυγγική προσαγωγή
2. Λαρυγγική ανύψωση

Β. Αντισταθμιστική μέθοδος θεραπείας

- Αλλαγές στη στάση κεφαλής- σώματος
- Αύξηση αισθητηριακών ερεθισμάτων πριν την κατάποση
- Αλλαγές στη διαδικασία σίτισης
- Τροποποιήσεις σύστασης υγρών/ στερεών

Γ. Ασκήσεις κατάποσης

- Υπεργλωττιδική κατάποση
- Ανώτερη Υπεργλωττιδική κατάποση
- Διπλή/ πολλαπλή κατάποση
- Δυνατή κατάποση
- Άσκηση Mendelsohn

Συμπεράσματα

Ο συνδυασμός λογοθεραπείας και της βέλτιστης φαρμακευτικής αγωγής αποτελεί την πιο αποτελεσματική παρέμβαση για τις διαταραχές ομιλίας και κατάποσης στη νόσο Πάρκινσον.

Ευχαριστώ